

Factsheet Beproeving uniforme bronontsluiting

Wil je als gemeente actief betrokken worden bij dit onderwerp en bijvoorbeeld deelnemen aan de ontwikkeling van voorstellen of een Europees evenement waarin voorstellen worden besproken?
Wil je als gemeente zelf een pilot doen of deelnemen aan een bestaande pilot?

Neem dan contact op met VNG en het bNC-SDG via: indra.henneman@vng.nl

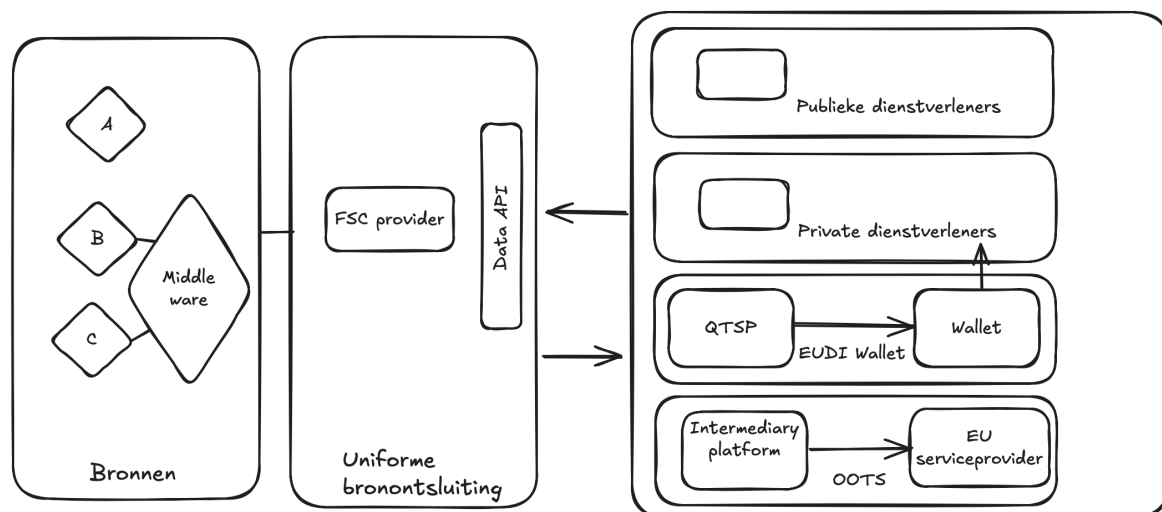
Wat is de situatie?

De Single Digital Gateway verordening (SDG) en de eIDAS 2.0 verordening hebben impact op hoe gemeenten hun gegevens beschikbaar moeten stellen. Deze verordeningen, maar ook andere ontwikkelingen, vereisen van gemeenten (en andere overheden) als bronhouders om gegevens ter beschikking te stellen. Volgens verschillende formats en standaarden, evenals tegen verschillende afspraken, eisen en randvoorwaarden. In de meeste gevallen gaat het steeds om dezelfde gegevenssets die van gemeenten (en andere overheden) nodig zijn. Gegevens over geboorte, adres en nationaliteit of gegevens over verstrekte vergunningen, ontheffingen en passen.

De VNG wil gemeenten ontzorgen bij het digitaal verstrekken van gegevens voor al deze verschillende doeleinden. Met beproevingen onderzoekt de VNG samen met verschillende stakeholders welke gemeenschappelijke afspraken, standaarden en voorzieningen hiervoor geschikt zijn. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de [Common Ground](#) standaarden en het principe Data bij de bron.

Wat is de voorgestelde oplossing?

Overheidsorganisaties, waaronder gemeenten, implementeren één uniforme manier van gegevens beschikbaar stellen uit verschillende bronnen, bijvoorbeeld taakapplicaties, voor verschillende doeleinden. Dat kan per applicatie, via middleware systemen of anders intern georganiseerd. Partijen die vragen stellen aan de bron doen dat vervolgens alleen nog via die voorgestelde oplossing op een gestandaardiseerde manier, zodat de gemeenten niet met een diversiteit aan bevragingen geconfronteerd worden. De oplossing bestaat uit een hiervoor beschreven API, de DATA-API, volgens de pas-toe-of-leg uit standaard [Digikoppeling REST-API](#) en FSC (Federated Service Connectivity Standaard). Daarbij worden verder benodigde afspraken en standaarden gedefinieerd om de oplossing mogelijk te maken. Dit doen we in overleg met het [Programma Federatief Datastelsel \(FDS\)](#). Op die manier wordt optimaal gebruik gemaakt van de ontwikkelingen die in dat programma plaatsvinden en leveren we vanuit de beproeving feedback, wijzigingsvoorstellen en leerervaringen terug. Het is de bedoeling om de afspraken en standaarden landelijk te borgen en voor iedereen beschikbaar te stellen.

Wat houdt de beproeving in?

Samen met gemeenten, softwareleveranciers, RINIS, Bureau Nationaal Coördinator SDG (bNC SDG), en andere partijen toetsen we het voorstel om gegevens eenmalig uit (gemeentelijke) bron beschikbaar te stellen. Dat hebben we allereerst gedaan op bruikbaarheid voor uitwisseling met overheden uit andere EU lidstaten in het kader van OOTS (Once Only Technical System), onderdeel van de SDG. RINIS beheert namelijk een basisinrichting voor de uitwisseling via het OOTS voor Nederlandse overheden. Via de basisinrichting kunnen gegevens, met toestemming van een inwoner van de gemeente, worden uitgewisseld met een andere overheidsorganisatie in de EU waar die inwoner een digitale procedure doorloopt. RINIS heeft daarvoor de voorgestelde oplossing voor uniforme bronontsluiting gerealiseerd om gemeenten aan te laten sluiten waarmee zij vervolgens een verzoek om informatie uit een andere lidstaat konden beantwoorden. Meer weten over OOTS en de basisvoorziening, kijk dan op de VNG [website](#). Deze eerste fase van de beproeving heeft in het voorjaar van 2025 plaatsgevonden.

In een volgende fase van de beproeving breiden we de toepassing van de uniforme bronontsluiting uit. We willen dan kijken naar de invulling van verplichtingen in het kader van de eIDAS verordening. Deze (herziene) verordening introduceert een digitale wallet en een digitale identiteit. Zogenoemde vertrouwensdiensten zorgen voor betrouwbare gegevens die burgers en bedrijven in hun wallet kunnen opslaan en delen. Bijvoorbeeld bij het aanvragen van vergunningen of het afsluiten van een hypotheek. Vertrouwensdiensten moeten hiervoor gegevens kunnen verifiëren bij de oorspronkelijke bron van die gegevens of worden gevraagd om namens een organisatie betrouwbaar gegevens uit de bron te verstrekken aan wallets. In deze tweede fase van de beproeving testen we daarom het gebruik van de uniforme bronontsluiting door vertrouwensdiensten, zodat de gegevens vervolgens gebruikt kunnen worden in wallets. Deze fase van de beproeving loopt nog door tot halverwege 2026. Meer informatie over eIDAS en gemeenten vind je [hier](#).

In de beproevingen beantwoorden we onderzoeksvragen over de bruikbaarheid, opschaalbaarheid en het beheer van de voorgestelde oplossing, evenals eventueel benodigde aanvullende afspraken, standaarden en voorzieningen die nodig zijn om de oplossing tot een succes te laten zijn voor gemeenten en andere overheidsorganisaties. Gezamenlijk bepalen we de impact van een brede implementatie van de oplossing. Wat we

beproeven moet ook door andere gemeenten en andere gemeentelijke softwareleveranciers te gebruiken zijn.

Hoe kom ik aan meer informatie?

Op de [website](#) over het project zijn documenten uit de eerste fase terug te vinden. Wil je meer weten over dit initiatief, betrokken raken of deelnemen aan (onderdelen van) de beproeving, neem dan contact op via:

Indra.henneman@vng.nl